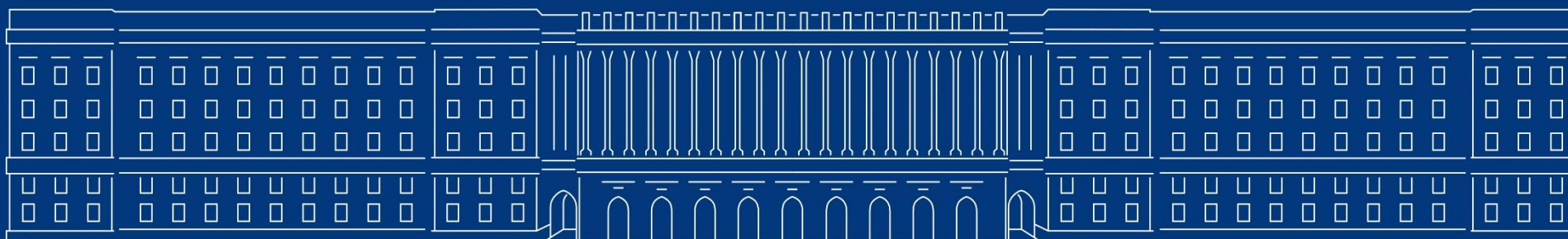

Odporność środowiskowa i klimatyczna gospodarstw rolnych.

Jakie działania należy podejmować, aby efektywnie budować w tym zakresie odporność sektora rolnego i rolno-spożywczego?

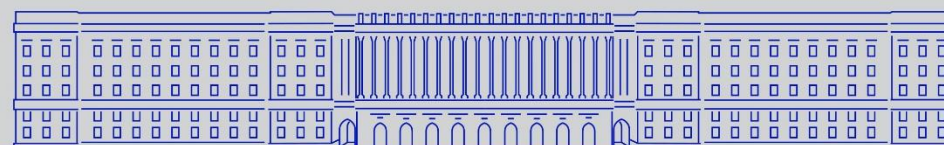

Działania rolnośrodowiskowe i klimatyczne (art. 10)

Jeden ogólny przepis dla:

- ☐ Ekoschematów obszarowych
- ☐ Ekoschematu Dobrostan zwierząt
- ☐ Interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych
- ☐ Interwencji Rolnictwo ekologiczne
- ☐ Premii na utrzymanie zalesień, zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych

Odejście od zasady, że interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne/rolnictwo ekologiczne muszą być wieloletnie, a ekoschematy wyłącznie roczne.

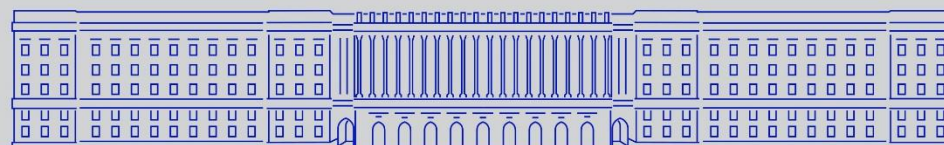

Inwestycje na rzecz odporności środowiskowo-klimatycznej (art.13 WPR)

Wsparcie (warunki w projekcie przepisów UE):

- ☐ dla rolników
- ☐ na inwestycje, które wnoszą odpowiedni ogólny wkład w odporność rolnictwa, systemów żywnościowych, sektora rolno-spożywczego, leśnictwa i obszarów wiejskich, w szczególności **w zakresie odporności na zmiany klimatu i odporności zasobów wodnych**
- ☐ wsparcie na inwestycje w odtwarzanie potencjału produkcji rolnej lub leśnej, zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub zdarzeń o charakterze katastrofy – w tym spowodowanych chorobami zwierząt i roślin - wyłącznie w przypadku gdy dane zdarzenie spowodowało zniszczenie co najmniej 30% potencjału produkcji rolnej
- ☐ w uproszczonej formie (np. stawki ryczałtowe) – jeśli wartość operacji nie przekracza równowartości w złotych 100 tys. euro (wsparcie publiczne)
- ☐ maksymalnie do 75% kosztów kwalifikowalnych (85% dla młodych rolników)

Interwencje realizujące cele środowiskowe i klimatyczne w obecnej perspektywie w 2025 r.

☐ Ekoschematy obszarowe

POWIERZCHNIA:
7 524 tys. ha

BUDŻET:
2 818 mln zł

☐ Ekoschemat Dobrostan zwierząt:

DJP zwierząt z poprawą warunków
bytowych: 2 869 tys. DJP

BUDŻET:
1 054 mln zł

☐ Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne (zob. podjęte w ramach PS WPR oraz PROW):

POWIERZCHNIA: 724 tys. ha
i 96 tys. szt. zwierząt

BUDŻET:
976 mln zł

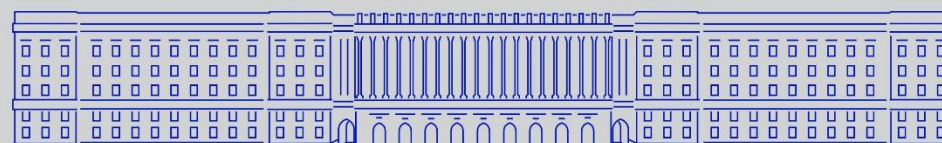
☐ Interwencja Rolnictwo ekologiczne:

POWIERZCHNIA:
603 tys. ha

BUDŻET:
1 027 mln zł

☐ Interwencje leśno-zadrzewieniowe (inwestycje oraz zob. podjęte w ramach PS WPR oraz PROW):

POWIERZCHNIA: 62 tys. ha
BUDŻET: 109 mln zł

Zarządzanie ryzykiem w PSWPR/pomoc krajowa 2025/2026

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

☐ Ubezpieczenia upraw – p. krajowa

2025

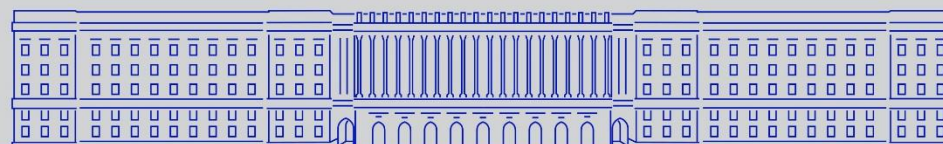
2026

BUDŻET	920,54 mln zł	629,00 mln zł
SUMA DOPŁAT (65%)	680,18 mln zł	285,17 mln zł (H1)
LICZBA UMÓW/POLIS	208 494 szt.	
POW. UB. UPRAW	3,944 mln ha	2,482 mln ha
WYPŁATA ODSZKODOWAŃ	966,30 mln zł	258,13 mln zł (H1*)
SU (wszystkich upraw)	32 971,33 mln zł	

☐ Ubezpieczenia chorób zwierząt – PSWPR

2025-2026 (13 m-cy)

BUDŻET	213,78 mln zł (117,58 mln zł – UE)
SUMA DOPŁAT (70%)	18,52 mln zł (10,19 mln zł – UE)
LICZBA UMÓW/POLIS	1 407 szt.
LICZBA UB. ZWIERZĄT	50 173 szt.

Interwencje inwestycyjne realizujące cele środowiskowe i klimatyczne w obecnej perspektywie w 2023-2027

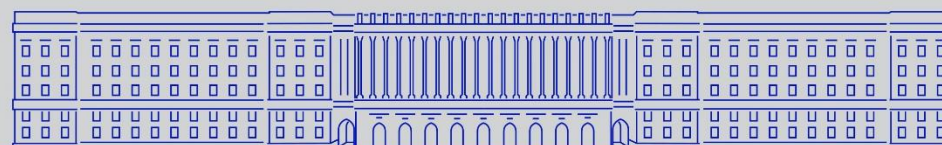
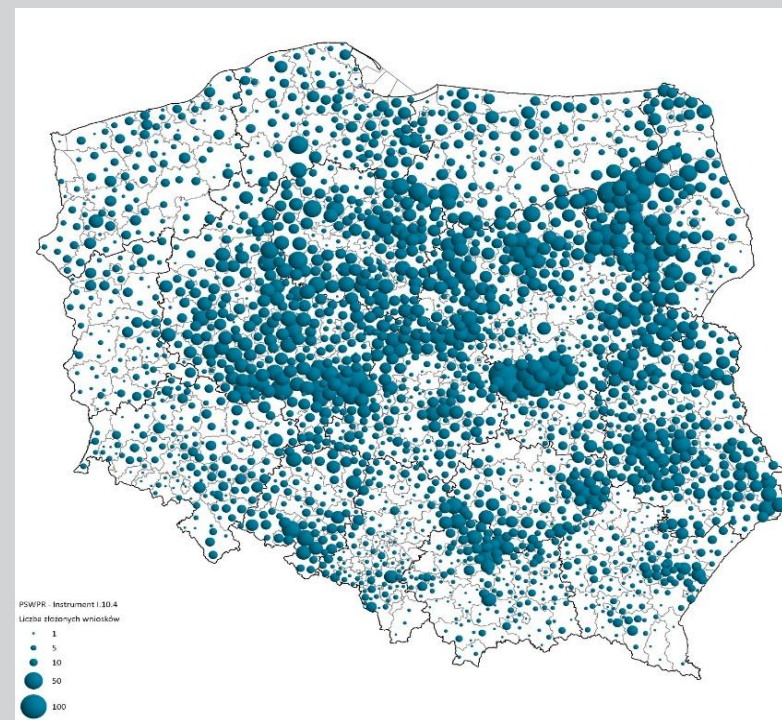
Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

I.10.4 Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu

Kluczowe obszary wsparcia:

- ☐ ograniczenie zużycia ŚOR i wykorzystania nawozów
- ☐ ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i odorów
- ☐ zwiększenie bioróżnorodności gleby
- ☐ poprawa gospodarowania wodą
- ☐ adaptacja do zmian klimatu

Jeden nabór, złożono ponad 28 tys. wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 5 mld 867 mln zł

Rozkład przestrzenny WoPP – interwencja
Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska
i klimatu, PSWPR 2023-2027.

Źródło: MRiRW

Interwencje inwestycyjne realizujące cele środowiskowe i klimatyczne w PROW 2014-2020

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

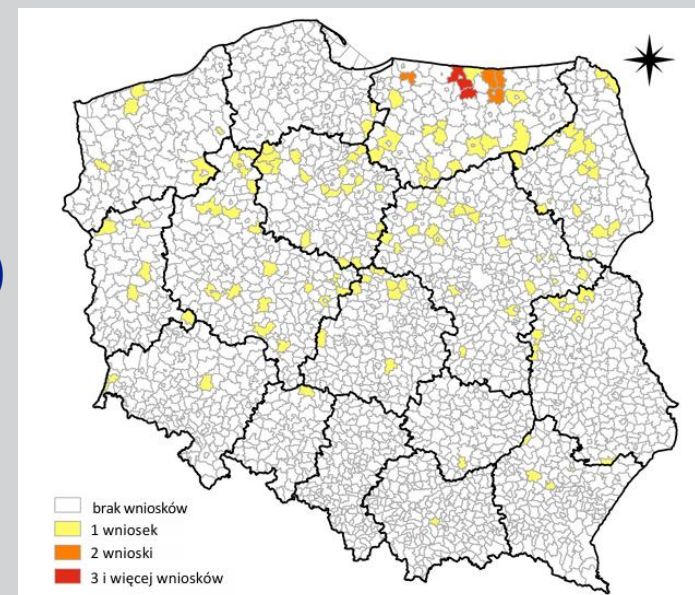
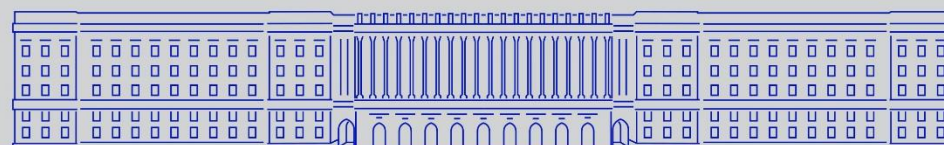
5.1 Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej

Beneficjent: spółki wodne i ich związki

W ramach zrealizowanych operacji:

- ☐ zakupiono **1,2 tys. szt. sprzętu** służącego utrzymaniu urządzeń melioracji wodnych (głównie koparek, kos spalinowych, kosiarek i ciągników)
- ☐ przebudowano lub wyremontowano **136 tys. mb rowów melioracyjnych**
- ☐ wybudowano, przebudowano lub wyremontowano **514 mb przepustów**
- ☐ przebudowano **sieć drenarską** o łącznej długości **3 460 mb**
- ☐ wybudowano, przebudowano lub wyremontowano **31 szt. zastawek**

8 naborów, zrealizowano 321 operacji na kwotę 141,8 mln zł

Gminy, które złożyły wnioski o płatność w działaniu 5.1 – obszar B, PROW 2014-2020 – stan koniec 2022 r.

Źródło: „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych - ocena efektów wdrażania”, IERiGZ-PIB, 2023.

Interwencje inwestycyjne realizujące cele środowiskowe i klimatyczne w PROW 2014-2020

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

5.2 Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej

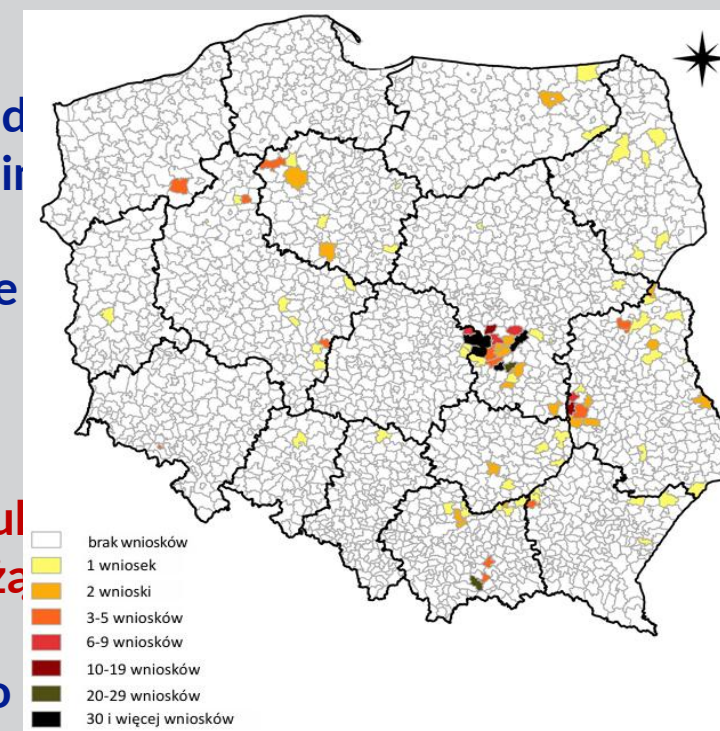
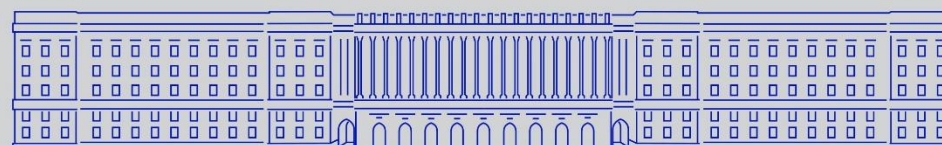
Beneficjent: rolnik, który poniósł straty spowodowane przez co najmniej jedną z poniższych przyczyn: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przeziębienia, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna.

Pomoc na odtworzenie tylko tych składników majątku gospodarstwa, które zostały zniszczone

W ramach zrealizowanych operacji:

- ☐ zakupiono **138 szt. sprzętu** ruchomego (maszyn i urządzeń)
- ☐ wybudowano, przebudowano lub wyremontowano **28 budynków produkcyjnych**
- ☐ wybudowano, przebudowano lub wyremontowano **1016 obiektów służących celom gospodarczym w gospodarstwach rolnych**
- ☐ odtworzono **626 ha plantacji i sadów**, zakupiono **34 szt. zwierząt** (stado)

Zrealizowano 645 operacji
na kwotę 34 mln zł

Gminy, które złożyły wnioski o płatność w działaniu 5.2 – PROW 2014-2020 – stan koniec 2022 r.

Źródło: „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych - ocena efektów wdrażania”, IERIGZ-PIB, 2023

1. Jak **obszary i kierunki działań należy uznać za kluczowe dla zwiększania odporności środowiskowej i klimatycznej gospodarstw rolnych** w świetle obecnych i prognozowanych ryzyk klimatycznych oraz środowiskowych?
2. Na jakich **instrumentach, praktykach, inwestycjach** powinno koncentrować się **wsparcie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej**, aby skutecznie i efektywnie **zwiększać odporność środowiskową i klimatyczną gospodarstw rolnych**, przy jednoczesnym **zapewnieniu stabilności produkcji i wzmacnianiu ich konkurencyjności**?
3. Jak powinien wyglądać idealny model zarządzania ryzykiem w **gospodarstwach** **począwszy od działań prewencyjnych, budowania odporności, a skończywszy na ubezpieczeniach**? Czy dostępność ubezpieczeń (zakres i cena) powinna **być warunkowana wprowadzeniem w gospodarstwach działań prewencyjnych** np. stosowaniem siatek przeciwgradowych, systemów zraszających, zabiegów agrotechnicznych, właściwego doboru upraw, gospodarowania wodą itp.?

